

Het KITLV heeft tot doel het verzamelen en toegankelijk maken van boeken en andere documenten, het verrichten en stimuleren van onderzoek en het publiceren van boeken en periodieken op het gebied van de geestes- en menswetenschappen betreffende Zuidoost-Azië en Oceanië, in het bijzonder Indonesië, en het Caraïbisch gebied. Het Instituut heeft zijn hoofdvestiging in Leiden en een vertegenwoordiging in Jakarta.

Inleiding

In het afgelopen decennium is het beleid van het instituut er op gericht geweest de balans tussen zijn drie hoofdtaken te verschuiven in de zin van een versterking van de onderzoeksfunctie. Deels werd dit bewerkstelligd door herverdeling van het budget, deels door een beroep te doen op externe financiering. Gelijktijdig zijn zowel op het gebied van de collectievorming en -ontsluiting als van de uitgeverij-activiteiten inspanningen gedaan die maken dat het KITLV zich op deze terreinen mag rekenen tot de internationale top.

Voor het jaar 2000 dienen drie zaken in de institutionele sfeer te worden vermeld: de overgang van het KITLV naar de Koninklijke Akademie van Wetenschappen (KNAW), de bevindingen van de evaluatiecommissie en de directiewisseling. Zoals in het voorgaande Jaarverslag werd gememoreerd, had het bestuur zich in 1999 bereid verklaard besprekingen aan te gaan met de KNAW over een mogelijke overgang van het instituut naar de Akademie, waarmee het sinds 1990 gelieerd is. Deze besprekingen kwamen in de loop van 2000 in een stroomversnelling, mede omdat het bestuur de opstelling van de KNAW als tegemoetkomend ervoer waar het ging om de daadwerkelijke invulling van een mogelijk nieuwe relatie. In twee buitengewone Algemene Ledenvergaderingen legde het bestuur aan de verenigingsleden de resultaten van deze besprekingen voor. De ALV ging op de eerste vergadering voorwaardelijk, op de tweede definitief akkoord met de bepleite overgang naar de Akademie. De daadwerkelijke overgang vond plaats op 1 januari 2001. De 'werkorganisatie' KITLV werd hierbij een KNAW-instituut, de KNAW werkgever van het personeel en verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. De Vereniging blijft eigenaar van de collecties, waarvan het beheer wordt overgedragen aan de werkorganisatie. Het bestuur van de Vereniging is de belangrijkste gesprekspartner van het KNAW-instituut KITLV, en is als zodanig ook betrokken bij diverse commissies. De tekst van het op 20 december 2000 gesloten convenant is als bijlage bij dit Jaarverslag opgenomen.

Eind 1999 bezocht een door de KNAW ingestelde internationale evaluatiecommissie het KITLV. De commissie onder voorzitterschap van prof.dr. H. Hoetink beoordeelde de werkzaamheden van het KITLV in de periode 1994-1999 uitgesproken positief. De algehele beoordeling was 'zeer goed', waarbij de collecties, het beheer en de ontsluiting daarvan (afdelingen Bibliotheek en Historische Documentatie) zelfs als 'excellent' werden bestempeld. Grote waardering had de commissie ook voor de afdeling Caraïbische Studies, waarvoor uitbreiding van formatie werd bepleit. Hoewel enkele kritische opmerkingen werden gemaakt over de directie, de onderzoeksfunctie en de Vertegenwoordiging in Indonesië, was ook ten aanzien van deze instituutsonderdelen de algemene teneur positief. Het bestuur heeft de KNAW in maart laten weten de conclusies en aanbevelingen van het rapport gaarne over te nemen. De belangrijkste hiervan was de opstelling van een nieuwe Meerjarennota over de periode 2000-2004. Deze nota werd in april door het bestuur vastgesteld en aan de KNAW gezonden; de Akademie ontving de Meerjarennota positief.

De in 1991 benoemde directeur van het KITLV, prof.dr. P. Boomgaard, werd per januari van het verslagjaar een studieverlof verleend; zijn taken werden waargenomen door het hoofd Caraïbische Studies, prof.dr. G.J. Oostindie. In de zomer besloot het bestuur Boomgaards

verzoek terug te mogen treden als directeur en gelijktijdig als senior onderzoeker bij het KITLV benoemd te worden in te willigen. Voor de directeursvacature werd een interne benoemingsronde gehouden, waarin een breed samengestelde benoemingscommissie Oostindie voordroeg als zijn opvolger. Met instemming van de KNAW werd Oostindie vervolgens per 1 oktober als directeur benoemd; zijn plaats als hoofd Caraïbische Studies werd overgenomen door dr. R.M.A.L. Hoeft.

Vanzelfsprekend hebben bovengenoemde ontwikkelingen het afgelopen jaar veel tijd en energie gevegd; benadrukt dient te worden dat niet slechts bestuur, maar ook medewerkers van het instituut waar mogelijk op de hoogte werden gehouden van de ontwikkelingen. Dit geldt vanzelfsprekend ook de Ondernemingsraad, die zich expliciet uitsprak voor de statuswijziging en directiewisseling. Inmiddels vond op alle fronten het reguliere werk van het KITLV goede voortgang. Enkele hoofdpunten worden hier vermeld; verder wordt verwezen naar de verslagen per afdeling en de bijlagen bij dit Jaarverslag.

De afdeling Bibliotheek kon vier belangrijke, alle deels extern gefinancierde projecten afronden. Dit betreft de publicatie van de meer dan duizend bladzijden tellende bibliografie Batavia–Jakarta 1600-2000; de verfilming en conservering van de collectie Indische belletrie in het kader van het OCW-programma 'Metamorfoze'; de conservering en verwerving – in nauwe samenwerking van de Vertegenwoordiging in Indonesië – van films van duizenden Indonesische handschriften en de publicatie van het tweede deel van het Buginese epos 'La Galigo'.

Het manuscript van het door Oostindie en dr. I.A.J. Klinkers in opdracht van de rijksoverheid geschreven boek Knellende Koninkrijksbanden; Het Nederlandse dekolonisatiebeleid in de Caraïben, 1940-2000 werd in de nazomer voltooid. Presentatie van de ruim zestienhonderd bladzijden tellende, driedelige studie was voorzien voor 2000, maar moest worden uitgesteld in verband met principiële meningsverschillen over de inhoud van het boek tussen opdrachtgever en auteurs.

De afdeling Historische Documentatie maakte in het verslagjaar goede vorderingen met de materiële conservering van zijn unieke collecties. Een mijlpaal was de voltooiing van de digitale ontsluiting van de volledige collectie prenten en tekeningen.

Op de afdeling Onderzoek boekte het project EDEN (Economy and Demography in Nusantara) wisselende resultaten. De eerste fase (1500-1850) heeft inmiddels een drietal voor publicatie geaccepteerde boekmanuscripten opgeleverd; enkele andere manuscripten zijn ernstig vertraagd. De tweede fase (1850-2000) is in 1999 van start gegaan; een van de aio's heeft zich echter voortijdig teruggetrokken. Prof.dr. C. van Dijk voltooide zijn boekmanuscript over de hedendaagse politieke en economische ontwikkelingen van Indonesië.

De KITLV Uitgeverij publiceerde, behalve de diverse periodieken, achttien titels, waarvan het zesdelige Indonesisch-Nederlands woordenboek privaatrecht, de analyse van Het verheven en verdorven Azië; Woord en beeld in het Itinerario en de Icones van Jan Huygen van Linschoten, en de gelijktijdig verschenen bibliografie Batavia–Jakarta 1600-2000 en bundel Jakarta–Batavia; Sociocultural essays speciale vermelding verdienen.

De Vertegenwoordiging in Indonesië ten slotte vervolgde in de sfeer van acquisitie zijn werkzaamheden, die essentieel zijn voor de verdere ontwikkeling van de door de Evaluatiecommissie terecht zo hoog gewaardeerde collecties van het KITLV. Ook deed de Vertegenwoordiging vier vertalingen in het Indonesisch verschijnen van eerder gepubliceerde studies. De langjarige inzet voor het vertalen van Nederlandstalige publicaties in het Indonesisch werd door de Indonesische uitgeververbond met een onderscheiding beloond, die in oktober aan drs. J. Erkelens werd uitgereikt door de vice-president van Indonesië, Megawati Soekarnoputri.

Vereniging

De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd gehouden op zaterdag 20 mei en bijgewoond door 46 leden en 5 gasten. Op voorstel van de kascommissie, bestaande uit dr. H.A. van der Schoot en prof.dr. P.J. Drooglever, werd op grond van het financieel jaarverslag van de penningmeester over het jaar 1999 en de daarbij behorende accountantsverklaring volledig acquit en décharge verleend aan de penningmeester voor het financieel beheer gedurende het jaar 1999.

Na de behandeling van de huishoudelijke zaken hield dr. H. Spanjaard een lezing, getiteld 'Moderne Indonesische schilderkunst: Westerse invloed (1900-1965) en het proces "Back to the Roots" (1965-2000)'.

Naast de gewone algemene ledenvergadering op 20 mei werden in het verslagjaar twee buitengewone algemene ledenvergaderingen gehouden, op 11 november en op 16 december. Reden hiervoor was de overgang naar de KNAW waarmee de leden op 11 november onder voorbehoud en op 16 december definitief instemden. De vergadering van 11 november werd bijgewoond door 36 leden en 3 gasten, die van 16 december door 35 leden en 5 gasten. Tijdens de vergadering van 16 december hield prof.dr. G.J. Oostindie een lezing getiteld 'Knellende Koninkrijksbanden en de schaduw van Indonesië'.

Tijdens het verslagjaar overleed het erelid prof.dr. C.R. Boxer. Professor Boxer heeft tal van publicaties over de koloniale expansie op zijn naam staan.

Het Bestuur vergaderde zes maal: op 18 februari, 20 mei, 30 juni, 22 september, 26 oktober en 27 november.

Het ledental daalde ietwat in het verslagjaar, zoals blijkt uit de volgende tabel

Ledental	1999		2000	
	BKI	NWIG	BKI	NWIG
Gewone leden Nederland	666	139	618	159
Student-leden Nederland	137	78	128	74
Leden Indonesië	336		351	
Leden buitenland	367	68	329	65
Ereleden	5	1	4	1
Subtotaal	1.511	286	1.430	299
Total		1.797		1.729

Bibliotheek

Aan het millenniumeinde konden drie grote projecten alsmede één middelgroot project bij de Bibliotheek succesvol worden afgesloten: Bibliography Batavia/ Jakarta, Metamorfoze, Microfilms Ford Foundation, en Galigo II. Voor al deze projecten is externe financiering gezocht en gevonden. Zij hebben niet alleen bijgedragen aan de beoogde verrijking van kennis en beschikbaarheid in algemene zin, maar ook binnen het KITLV – in het bijzonder de Bibliotheek – geleid tot vermeerdering van expertise en ervaring op diverse onderdelen.

Het aantal aanwinsten handhaafde zich vrijwel op het niveau van het vorige jaar. Door de Bibliotheek werden 3.427 titels verworven (1999:3.390), waarvan 1.001 betreffende Caraïbische studies (1999:1.149) en door de Vertegenwoordiging Indonesië (VI) 4.102 (1999:4.122) (197 vanwege het Malaysian Resource Center (1999:488)). De totale collectie van de Bibliotheek bedroeg ultimo 2000 255.509 titels, waarvan 1.316 titels van lopende tijdschriften.

De jarenlange stijgende prijzen van tijdschriftabonnementen in combinatie met de hoge dollarkoers leidden tot structurele problemen bij de tijdschriftenabonnementen. In goede samenwerking met de Caraïbische afdeling werd besloten tot de afstoting van een aantal zeer dure tijdschrifttitels met lage raadpleegfrequentie. De kerncollectie werd niet aangetast. Extra middelen werden vrijgemaakt voor de strategische uitbreiding van het acquisitieprofiel richting Philippijnen. In dit kader sloot de bibliotheek zich aan bij het Philippines acquisition program van de Library of Congress. Door de aansluiting van het KITLV bij het Southeast Asian Microform Project zijn nu ook vele (oudere) kranten en andere publicaties uit Zuidoost-Azië (waaronder tientallen Philippijnse kranten) op microfilm beschikbaar voor KITLV-gebruikers. Door de uitbouw van de Southeast Asian Serials Index plus de beschikbaarheid van de Bibliography of Asian Studies on-line, in combinatie met de eigen OPC en andere elektronische toegankelijke catalogi, is er sprake van een optimale ontsluiting van vrijwel alle relevante titels, niet alleen boeken en tijdschriften, maar ook artikelen uit vele honderden tijdschriften.

De extra inzet betreffende de retro-invoer werd per 1 juni beëindigd, waardoor er aanzienlijk minder retro-titels van boeken konden worden verwerkt. Desondanks konden een groot aantal oudere titels van trefwoorden worden voorzien, waardoor de OPC-productie groter was dan de productie in het Gemeenschappelijk Geautomatiseerd Catalogiseersysteem (GGC). Door de titelbeschrijvers werden 10.404 titels ingevoerd in het GGC (1999:11.910). Circa 1.750 oudere beschrijvingen dienden te worden aangepast (1999:1.900). In totaal werden 11.332 records toegevoegd aan de OPC (1999:13.956), 9.435 aangaande boeken en tijdschriften (1999:12.483) en 1.897 artikelen (1999:1.473). Aan de KITLV-thesaurus werden ca. 500 nieuwe termen toegevoegd. In onderstaande tabel zijn de verhoudingen tussen de grootheden acquisitie, collectie, invoer OPC, en totaal OPC zichtbaar gemaakt.

Caraïbische Studies

Het jaar 2000 stond in het teken van personele veranderingen. Op 1 maart vertrok T.J Derkx; hij werd op 16 september opgevolgd door T.D. Mendeszoon. Per 1 oktober verliet E.C. Huibregtse-Kol Caraïbische Studies (Caraf). Op die datum verliet ook prof. dr G.J. Oostindie de afdeling na zijn benoeming tot directeur van het KITLV. Sinds januari 2000 was Oostindie reeds opgetreden als waarnemend directeur. Dr. R.M.A.L. Hoeftte werd per 1 november benoemd als afdelingshoofd. Tevens legde Oostindie zijn functie als 'managing editor' van de 'New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids' neer. Hoeftte treedt nu alleen op als 'managing editor' van de NWIG.

De NWIG werd voortgezet met jaargang 74, gepubliceerd in 2 delen in juni en november. 'Caribbean Abstracts' kreeg een vernieuwde index en werd in juli gepubliceerd. In de Caribbean Series verscheen deel 20: de derde druk van de in 1997 elders verschenen studie Het paradijs overzee van Gert Oostindie.

Aan de door Caraf georganiseerde veertiende Interuniversitaire Cursus Caraïbistiek (IUC) namen 16 docenten van diverse universiteiten, instellingen en organisaties deel, onder wie Hoeftte en Oostindie. Hoeftte trad op als cursuscoördinator. Het aantal cursisten bedroeg 71. Als experiment werd de IUC uitgebreid van tien naar elf weken, hetgeen als positief werd ervaren door zowel organisatoren als cursisten. Verder werd ook dit jaar, blijkens een enquête, de cursus positief beoordeeld.

Op 28 september bracht een Arubaanse delegatie bestaande uit minister-president mr. J.H.A. Eman, R.R. Croes MA, minister van financiën, gevolmachtigd minister mr. A.G. Croes en mevrouw A. van Romondt, secretaris van de raad van ministers, een bezoek aan het KITLV. Caraf en de Netherlands Association of Latin American and Caribbean Studies (NALACS) organiseerden op 8 december een lezing door dr. Hans Breeveld van de Universiteit van Suriname over Johan Adolf Pengel en het Surinaamse nationalisme.

Over het lot van het manuscript van het door Oostindie en dr. I.A.J. Klinkers in opdracht van de rijksoverheid geschreven boek Knellende Koninkrijksbanden; Het Nederlandse dekolonisatiebeleid in de Caraïben, 1940-2000 is in de inleiding het nodige vermeld. Oostindie gaf een groot aantal lezingen in binnen- en buitenland, werkte mee aan vele radio- en televisieprogramma's en nam als lid van het door de ministeries van BZK en OCW ingestelde Comité van Aanbeveling Nationaal Monument Slavernijverleden actief deel aan een reeks debatten en overlegondes over deze thematiek.

Hoefte gaf, naast haar reguliere IUC-colleges, lezingen en papers in binnen- en buitenland. Ook gaf zij verschillende interviews aan de nationale en internationale media over Suriname. Oostindie en Hoefte waren co-auteurs van een artikel over Surinaamse historiografie dat werd gepubliceerd in Unesco's General history of the Caribbean. Samen met Peter Meel redigeerde Hoefte een bundel over Suriname in de twintigste eeuw; dit betreft een co-publicatie van KITLV Press en Ian Randle Publishers in Kingston, Jamaica die wordt verwacht in 2001.

Gastonderzoeker dr. E.B. Carlin deed van maart tot mei veldwerk in Suriname en verrichtte archiefonderzoek naar de geschiedenis van de indianen in de Guyana's in het Arquivo Histórico Ultramarino te Lissabon en het British Museum in Londen. Voorts gaf zij enkele colleges aan de Universiteit Leiden en nam zij deel aan een congres in Leiden over de Indiaanse talen van Bolivia en Rondônia en aan de Nederlandse Morfologiedagen, ook in Leiden. Carlin verwierf fondsen om met een Italiaanse collega van de Universiteit te Siena te werken aan een grammaticaproject van een uitgestorven Caraïbische taal op basis van een manuscript ontdekt in het Koninklijk Museum in Madrid.

Historische Documentatie

Ook het jaar 2000 stond vanzelfsprekend in het teken van aandacht voor de kerntaak van de afdeling: het beheer van de bijzondere verzamelingen. Veel zorg werd derhalve besteed aan de materiële conservering. Zo werd tussen de bedrijven door de verzameling Oosterse Handschriften en Archivalia op een verantwoorde wijze herpakt. Het grootste gedeelte van de documenten zat namelijk nog in niet-zuurvrije hangmappen. In januari werden nieuwe kasten geplaatst voor de opslag van losse kaarten. Bij de ontsluiting van documenten was een belangrijke mijlpaal tegen het einde van het jaar dat J.A.G.M. van Rosmalen de verzameling prenten en tekeningen in zijn geheel digitaal had ontsloten.

De in 1999 in het Rijksmuseum voor Volkenkunde te Leiden geopende tentoonstelling over Kassian en Sem Cephas bleef nog tot 30 september 2000 te bezichtigen. In het voorjaar was er nog belangstelling van de media voor deze activiteit. De afdeling leende ook documenten uit aan andere musea, onder meer aan het Teylers Museum in Haarlem ten behoeve van de tentoonstelling over het werk van Gerrit Schouten betreffende Suriname. Voor bijzondere gasten van het Instituut werden een enkele keer in de studieruimte topstukken uit de verzamelingen tentoongesteld, onder meer op 16 maart voor een delegatie regionale bestuurders uit de provincie Zuid-Sulawesi onder leiding van gouverneur Zainal Basri Palaguna.

De acquisitie ten behoeve van de verzamelingen door middel van schenking en aankoop was wederom belangrijk. Interessante schenkingen waren die van A.M. Voûte betreffende de wagenverhuurderij, het automobielbedrijf en de familie van D. Rens (door tussenkomst van

mevrouw P. van Roosmalen en mevrouw M. Bloembergen), die van G.M. Brinck met foto's van Ali Sastroamidjojo (door tussenkomst van L.A. Ocken) en die van C.L.Z. Weller met een collectie foto's betreffende het telefoon- en telegraafwezen in Nederlands-Indië. Via de heer J. Erkelens van de Vertegenwoordiging in Jakarta werd de archivalische nalatenschap van wijlen professor G.J. Resink ontvangen. Daarnaast stuurde hij een grote hoeveelheid microfilms van oosterse handschriften uit collecties van openbare instellingen in Indonesië. Een en ander was een uitvloeisel van een conserveringsproject van Indonesische microfilms gecoördineerd door de bibliothecaris, R.G. Tol. Door de grote omvang van de aanwinsten van de laatste jaren en de daaruit voortvloeiende achterstanden kon de acquisitie van 2000 nog niet ontsloten en ter beschikking van onderzoek gesteld worden.

Onderzoek en Centrumfunctie

Onderzoek en internationale samenwerking en coördinatie (de zogenoemde centrumfunctie) vallen rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de directeur. In het onderstaande wordt een overzicht gegeven van de door deze afdeling geboekte resultaten. Korthedshalve wordt tevens verwezen naar de inleiding bij dit jaarverslag en de afdelingsverslagen, waar wordt gerapporteerd over het wetenschappelijke werk van de niet aan de afdeling Onderzoek en Centrumfunctie verbonden onderzoekers.

Onderzoek

Het in 1992 gestarte onderzoeksproject van het Instituut (Ecology, Demography and Economy in Nusantara, kortweg EDEN) ging in het verslagjaar het tweede jaar van zijn tweede fase in. Het EDEN-project draait om de wederzijdse beïnvloeding van mens en natuur in Indonesië in heden en verleden. Uitgangspunt daarbij is dat de lange-termijn-ontwikkelingen op het gebied van natuur en milieu doorgaans verwaarloosd worden, terwijl kennis van deze ontwikkelingen juist beleidsrelevante informatie oplevert. De eerste fase betrof de periode 1500 tot 1850, de tweede fase beslaat de jaren 1850 tot 2000.

Van de drie nieuwe onderzoekers die voor de tweede fase van EDEN waren aangetrokken is drs. C.W.J. de Roode (OIO; bosexploitatie op Sumatra) inmiddels vertrokken. Ir. M.W. Barwegen (OIO; veeteelt op Java) was gedurende zeven maanden op Java voor veldwerk en archiefonderzoek. Drs. M. Osseweijer, die als bijna gepromoveerde een aanstelling als Postdoc heeft gekregen, voltooide de eerste versie van haar dissertatie en werkte verder aan het onderwerp dat zij in EDEN-verband bestudeert: de exploitatie van de zee in Indonesië.

Dr. D.E.F. Henley rondde het herschrijven van zijn manuscript over Noord-Sulawesi af voor de eerste fase van het project. Het boek is voor publicatie geaccepteerd door KITLV Press. Henley is begonnen met zijn onderzoek voor de tweede fase van EDEN, dat over malaria zal gaan. Hij verbleef gedurende drie maanden op Java en Sulawesi voor veldwerk en archiefonderzoek. Prof.dr. P. Boomgaard, die de leiding van het onderzoek heeft, had gedurende het verslagjaar een sabbatsjaar. De eerste helft daarvan bracht hij door op het Netherlands Institute for Advanced Study (NIAS) te Wassenaar, waar hij onder meer de laatste hand legde aan zijn boek over de tijger in de Maleise wereld (1600-1950), dat zal worden uitgegeven door Yale University Press. Per 1 oktober trad hij af als directeur, onder gelijktijdige aanstelling als senior onderzoeker. Hij doet nu onderzoek naar de ontwikkeling van het bosgebruik op Java gedurende de periode 1600-1950, waarvoor hij in het nationaal archief te Jakarta aanvullend onderzoek deed.

Van de vier manuscripten die van de voor de eerste fase van EDEN aangetrokken onderzoekers verwacht mogen worden, zijn er nu twee gereed en voor publicatie geaccepteerd door KITLV Press. Van deze publicaties is er één een proefschrift (dat van drs. H. Knapen, nu niet meer in dienst van het KITLV), dat in de lente van 2001 te Nijmegen verdedigd zal worden.

In het kader van het EDEN-project werden er diverse lezingen gehouden en kwamen er verschillende publicaties tot stand.

De publicatie van de 'Indonesian Environmental History Newsletter' (twee maal per jaar) werd met succes voortgezet, wat ook gold voor de reeks lezingen in het kader van het EDEN project.

Boomgaard gaf verder colleges aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), begeleidde een aantal proefschriften, waaronder vier (later drie) van het EDEN-team, en opponeerde bij een aantal andere dissertaties. Tevens was hij intensief betrokken bij de voorbereidingen van de KITLV-jubileum-workshop, getiteld 'Water as a life giving and a deadly force; Water and the state, past and present', die gehouden zal worden in juni 2001. Vlak voor het einde van het jaar kwam de publicatie tot stand van *Weathering the storm; The economies of Southeast Asia in the 1930s depression*, onder redactie van Boomgaard en prof. Ian Brown van SOAS, Londen. Dit was het resultaat van een workshop, in 1998 gehouden in Londen. Het boek is een coproductie van ISEAS, Singapore, en KITLV Press.

Prof.dr. C. van Dijk kwam zo goed als gereed met de tweede versie van zijn manuscript over Indonesië rond de Eerste Wereldoorlog. Een manuscript over de huidige economische en politieke problemen van Indonesië rondde hij af (publicatie begin 2001 bij KITLV Press). Daarnaast gaf van Dijk colleges aan de Universiteit Leiden (UL), en was betrokken bij verschillende dissertaties.

Dr. G.P.A. Termorshuizen, als gastonderzoeker aan de afdeling verbonden, werkte verder aan zijn persgeschiedenis van Nederlands-Indië.

Alle drie lieten publicaties het licht zien en gaven lezingen. Twee van deze lezingen, gegeven door Boomgaard en Van Dijk, werden gehouden ter gelegenheid van het ATMA-KITLV-Colloquium, in november in Bangi (bij Kuala Lumpur, Maleisië). Dit colloquium, over de Nederlandse invloed op de wetenschappelijke visie op Zuidoost-Azië, was mede georganiseerd ter ere van het honderdvijftigjarig bestaan van het KITLV.

In juli werd bekend dat een reeds geruime tijd geleden samen met prof.dr. B.N.F. White (ISS, Den Haag) en anderen bij de KNAW ingediende onderzoeksaanvraag, in het kader van het Programma Wetenschappelijke Samenwerking Nederland-Indonesië, was toegewezen. Het project heeft als werktitel 'Coping with crisis: comparative, local and historical dimensions'. De werkzaamheden zullen in 2001 een aanvang nemen. Centrumfunctie
In het kader van de Centrumfunctie van het Instituut was Boomgaard betrokken bij verschillende nationale en internationale samenwerkingsverbanden. Op internationaal gebied ging het om het verder uitbouwen van de in 1992 opgerichte European Association of South-East Asian Studies (EUROSEAS), waarvan het secretariaat bij het KITLV is ondergebracht, met Boomgaard als secretaris. Drs. H. Prins assisteerde Boomgaard bij de voorbereiding van de bestuursvergaderingen, het werven van leden en de correspondentie van EUROSEAS. De voorbereidingen werden voortgezet van de derde EUROSEAS-conferentie, te Londen, in september 2001, waarvoor de onderwerpen voor de panels zijn vastgesteld en de 'call for papers' inmiddels uitgegaan is. Van Dijk en J.J.M. Leemburg-den Hollander continueerden hun werkzaamheden voor de 'European Newsletter of Southeast Asian Studies' (ENSEAS), een coproductie van KITLV en EUROSEAS.

Redactie/Uitgeverij

Bij de KITLV Uitgeverij verschenen 18 titels. Hierbij waren diverse titels van bijzondere aard en inhoud. Het zesdelige Indonesisch-Nederlands woordenboek privaatrecht, onder redactie van Ab Massier en Marjanne Termorshuizen-Arts, werd in een cassette uitgebracht. Hiermee werd een langjarig project van het Centre for International Legal Cooperation voltooid.

Twee titels handelden over de bewogen geschiedenis van Batavia/Jakarta: een bibliografie Batavia–Jakarta 1600-2000, samengesteld door Ewald Ebing en Youetta de Jager, meer dan duizend pagina's in omvang, en de bundel Jakarta–Batavia; Socio-cultural essays, onder redactie van Kees Grijs en Peter Nas.

Samen met Uitgeverij Het Spinhuis werd uitgegeven: Het verheven en verdorven Azië; Woord en beeld in het Itinerario en de Icones van Jan Huygen van Linschoten, waarin Ernst van den Boogaart een nieuwe, verrassende visie geeft op Van Linschotens beroemde handboek.

Al voor de negende keer werd een bijzondere publicatie uitgegeven ter gelegenheid van de Boekenweek. Ditmaal was dat Oosterse omzwervingen; Klassieke teksten over Indonesië uit Oost en West, waarin zes teksten, uit het Maleis, Javaans, Buginees, Nederlands, Engels en Portugees, waren opgenomen.

De promotie en distributie van de KITLV-uitgaven verliepen bevredigend. Internationale promotie en distributie vereisten veel contact en overleg, waarvoor zoals in eerdere jaren de Buchmesse in Frankfurt en het congres van de Amerikaanse Association for Asian Studies, dit keer in San Diego, zich bij uitstek lenen.

De omzet aan boeken bedroeg dit jaar f141.500 (in 1999 f162.000). De oplage van de 'Bijdragen' was 1900 (1999:1.825), waarvan 400 exemplaren in Jakarta werden gedrukt ten behoeve van de leden in Indonesië. De 'New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids' verscheen in een oplage van 675 exemplaren (1999:600).

Het hoofd van de afdeling, dr. H.A. Poeze, werkte voort aan zijn biografie over de levensjaren 1945-1949 van Tan Malaka. Dit zeer omvangrijke werkstuk nadert zijn voltooiing. Drs. S. Koolhof is eveneens in de laatste fase van het schrijven van zijn dissertatie over de La Galigo-tekst. Een deel van deze tekst, door hem ingeleid, en samen met R.G. Tol geredigeerd, verscheen in een Buginees-Indonesische editie te Makassar. Hij droeg ook bij aan de bundel Oosterse omzwervingen.

Vertegenwoordiging Indonesië

De Vertegenwoordiging van het KITLV in Indonesië (VI) behartigt, waar nodig geacht, niets slechts de belangen van dit Instituut, maar ook die van KNAW en WOTRO in Indonesië, Maleisië en Singapore.

Acquisitie in Indonesië, Singapore en Maleisië van monografieën, dagbladen en periodieken werd verzorgd voor de bibliotheken van het KITLV en het Van Vollenhoven Instituut. Voor de bibliotheek van de Universiteit Leiden was de VI met de acquisitie in Indonesië belast.

In het kader van een ruilvereenkomst tussen het KITLV en de Nationale Bibliotheek van Maleisië werden 247 (1999:488) banden (= 197 titels) ontvangen en gecatalogiseerd.

Voor het KITLV werden in Indonesië 3.905 (1999:4.122) banden (= 3.459 titels + 446 deel- en seriële titels) verworven, gecatalogiseerd en van trefwoorden voorzien. Hiervan werden 510 banden (1999:787) op 16-mm-microfilm (22 films; 1999:27) gezet, verwerkt tot microfiches (1.220 fiches; 1999:1.331), en van een verkorte titelbeschrijving voorzien. De VI ontving 192 (1999:263) publicaties ten geschenke, in ruil voor Instituutsuitgaven.

Het aantal periodieken dat in het verslagjaar min of meer geregeld verscheen bedroeg 519 (1999:595), inclusief 5 (1999:10) periodieken uit Maleisië. Hiervan werden 363 (1999:401) publicaties in hardcopy naar Leiden verzonden, 144 (1999:184) in microvorm en 12 (1999:10)

dag- en weekbladen zowel in hardcopy als in microvorm, in totaal 404 negatief- en 404 positief-films. Tevens werden 100 negatief-films uit het oude KITLV-bestand gekopieerd op positief-film.

Van het totaal aantal werden 169 (1999:265) periodieken voor de eerste maal ingeschreven in dit verslagjaar. Van het aantal van 519 periodieken zijn 436 bladen (inclusief 269 uit Jakarta) afkomstig van het eiland Java en 83 van de andere eilanden.

Door medewerkers van de VI werden in het verslagjaar 17 bladen geïndexeerd en gedigitaliseerd voor het samenwerkingsproject van de Australian National University en het KITLV, de Southeast Asian Serials Index. Dit leverde 9.740 titelbeschrijvingen, inclusief trefwoorden, op.

De VI verzorgde de relatie van het Instituut met zijn leden in Indonesië: ledenadministratie, verkoop edita, verzorging en verspreiding van de plaatselijke nadruk van de BKI, de 'European Newsletter of South-East Asian Studies' en de verspreiding van een aantal exemplaren van 'Excerpta Indonesica' en de 'Newsletter' van EDEN. Eind 1999 bedroeg het aantal Indonesische leden 351 personen (1999: 302).

Een belangrijke activiteit van de VI, de vertaling van Nederlandstalige publicaties in het Indonesisch – ook in 2000 verschenen vier titels – kreeg hoge waardering. Ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van de Indonesische uitgeververbond (IKAPI) werd de VI onderscheiden voor haar bijdrage 'aan de wereld van het boek in Indonesië'. De vice-president van Indonesië, Megawati Soekarnoputri, reikte in oktober op de officiële jubileumviering die onderscheiding uit voor deze langjarige inzet.

Evenals in het vorige liepen ook in dit jaar vijf studenten van de Universitas Indonesia (studierichting Nederlands) hun praktijkstage bij de VI. Drs. J. Erkelens, het hoofd van de VI, begeleidde hen in totaal gedurende zestig uur bij de voorbereiding van hun eindschiptie.

Aan een aantal Nederlandse onderzoekers werd ondersteuning verleend bij de afhandeling van hun aanvragen voor een onderzoekstoestemming in Indonesië. Dit betreft degenen van wie onderzoek wordt gefinancierd door KNAW en WOTRO.

Erkelens zette, bijgestaan door twee medewerksters van dit archief, zijn werk voort bij het Arsip Nasional Republik Indonesia aan de inventarisering van het archief van het Koninklijk Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen (1778-1962).

Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië

Bestuur, commissie van aanbeveling en personeel

De samenstelling van het bestuur van de Stichting, waarvoor het Instituut als penvoerder optreedt, onderging geen veranderingen. Zitting hadden: prof.dr. H.A. Sutherland (voorzitter), dr. G.J. Knaap (secretaris), dr. J.Th. Lindblad (penningmeester), dr. C. Touwen-Bouwsma (waarnemend voorzitter tot 1 juni), prof.dr. C. van Dijk, prof.dr. P.M.H. Groen, dr. E.B. Locher-Scholten, dr. J.A. de Moor, dr. P. Post, dr. R. Raben, prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt en drs. L.E.G. Schwidder. Het algemeen bestuur vergaderde drie maal, het dagelijks bestuur tien maal. De Commissie van Aanbeveling bestond uit drs. W.J. Deetman, drs. M. Djajadiningrat-Nieuwenhuis, generaal b.d. G.L.J. Huyser, prof.dr. P.W. Klein en prof.dr. J.W. Schoorl. Coördinator van werkzaamheden was dr. G.I.J. Steijlen. Voor het afnemen van interviews bestonden er overeenkomsten met dr. F.A. Begemann, drs. E.M.J.M. Buchheim, drs. T.E.W. Boiten, drs. L.F. Brinkgreve, drs. H.C. van Empel, drs. W.K. Janssen, drs. F.C. Linck, dr. B.M. Somers en drs. M.H.E. van der Veen. Drs. H. Prins verrichtte ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de coördinator.

Activiteiten

De activiteiten werden gefinancierd uit subsidies van a. het Historical Research Program Japan and The Netherlands, ondergebracht bij het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, b. de Stichting Fondsenwerving Militaire Oorlogs- en Dienstslachtoffers en Aanverwante Doelinden en c. het Programma Wetenschappelijke Samenwerking Nederland-Indonesië, ondergebracht bij de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Deze subsidies waren respectievelijk bedoeld voor de thema's: 'Buitenkampers Japanse Tijd', 'Strijdkrachten en Politie' en 'Bedrijfsleven en Arbeidsverhoudingen'. De onder a. en c. genoemde subsidies werden in het verslagjaar voor het laatst ontvangen.

Dit jaar werd een getal van 328 interviewsessies, eerste en vervolginterviews, verwezenlijkt. Deze werden gehouden met 198 personen, van wie 136 mannen en 62 vrouwen. De onderverdeling naar thema was als volgt: 'Buitenkampers Japanse Tijd': 67 interviews met 47 personen; 'Strijdkrachten en Politie': 26 interviews met 12 personen; 'Bedrijfsleven en Arbeidsverhoudingen': 235 interviews met 139 personen. Meer dan ooit tevoren lag de nadruk op het thema 'Bedrijfsleven en Arbeidsverhoudingen'. Als drager voor de interviews fungeren minidiscs. De interviews zelf worden ontsloten door middel van een samenvatting en een abstract, die zijn geschreven door de interviewers en geredigeerd door de coördinator. Om in de toekomst de internationale bereikbaarheid te bevorderen werd tegen het einde van het jaar een begin gemaakt met de Engelse vertaling van de abstracts.

Op het eind van het verslagjaar waren 811 interviewsessies, gehouden met 500 personen, beschikbaar voor onderzoekers op de leeszaal van de afdeling Historische Documentatie van het KITLV. Men kan daar zijn of haar weg vinden in de collectie door raadpleging van de digitale catalogus. De afspraken voor beheer en raadpleging op genoemde afdeling werden formeel vastgelegd.

De coördinator onderhield, als voorheen, nauw contact met instellingen en personen, die zich in Nederland dan wel daarbuiten met oral history bezighouden. Tussen coördinator en interviewers werd ook regelmatig overleg gevoerd over de werkzaamheden. Op 18 mei werd een interne workshop gewijd aan het thema 'Buitenkampers Japanse Tijd' en op 29 september aan het thema 'Bedrijfsleven en Arbeidsverhoudingen'.

Op 21 juni werd in het Bibit Theater op de Pasar Malam Besar te Den Haag een openbare studiedag gehouden over de geschiedenis van het KNIL. De interesse voor die studiedag was zeer groot, getuige het aantal van meer dan 200 deelnemers. Dagvoorzitter en discussieleider was het bestuurslid Groen. De coördinator hield een inleiding over het KNIL in de collectie van de Stichting. Andere inleiders waren drs. D. Staats van het Museum Bronbeek uit Arnhem en drs. W. Manuhutu van het Moluks Historisch Museum te Utrecht. Het bestuurslid De Moor leverde een bijdrage aan de paneldiscussie. De Stichting was ook goed vertegenwoordigd op de op 17 en 18 november te Amsterdam gehouden Geschiedenisdagen van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap. De coördinator, daarin bijgestaan door H.C. van Empel, presenteerde de workshop 'Oral history en onderwijs'. De coördinator was ook organisator en voorzitter van het debat over 'Molukse en Nederlandse geschiedenissen'.

De coördinator maakte een reis naar het buitenland, naar Singapore en aansluitend naar Jakarta. In Singapore werd van 3 tot 7 juli deelgenomen aan de conferentie van de International Association of Sound and Audiovisual Archives en de Southeast Asia-Pacific Audio-Visual Archive Association. Het bezoek aan Jakarta betrof overleg met het Arsip Nasional Republik Indonesia, de Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia en de Masyarakat Sejarawan Indonesia over toekomstige samenwerking, onder meer op het terrein van trainingen

Van Vollenhoven Instituut voor Recht en Bestuur in Niet-Westerse landen

Het Van Vollenhoven Instituut voor Recht en Bestuur in Niet-Westerse landen (VVI) is voortgekomen uit het Nederlands Onderzoekscentrum voor het Recht van Zuid-Oost-Azië en het

Caraïbisch gebied (NORZOAC) dat in 1978 opgericht is door het KITLV en de Universiteit Leiden. Van de zijde van het KITLV is aan het instituut een bibliotheekcollectie in duurzame bruikleen gegeven. De Vertegenwoordiging in Jakarta speelt een belangrijke rol bij de aanschaf van materiaal over modern Indonesisch recht. Namens het KITLV-bestuur hadden in het verslagjaar drie leden zitting in de adviescommissie van het instituut: prof.dr. C. Fasseur, prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt en drs. J.P. Dirkse.

Op 16 juni 2000 sprak prof.dr.mr. J.M. Otto, directeur van het Van Vollenhoven Instituut, zijn oratie uit over 'Reële rechtszekerheid in ontwikkelingslanden' waarmee hij de leeropdracht 'Recht en bestuur in ontwikkelingslanden' aan de Universiteit Leiden aanvaardde.

Het cursusboek Lokaal bestuur in ontwikkelingslanden, een leidraad voor lagere overheden dat Otto schreef in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, werd in 2000 in gebruik genomen.

Op verzoek van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid schreef Otto een preadvies over 'Goed bestuur en rechtszekerheid als doelen van ontwikkeling'. Hierin wordt ingegaan op het Nederlandse beleid ter bevordering van goed bestuur en rechtszekerheid in het kader van de ontwikkelingssamenwerking.

Het vak Recht en Bestuur in Ontwikkelingslanden werd door Otto gedoceerd in verschillende programma's. Als keuzevak aan doctoraalstudenten uit de faculteiten van rechten, letteren en sociale wetenschappen; als Engelstalig keuzevak aan buitenlandse rechtenstudenten in het kader van de Leiden Law Courses, en, voor het eerst, als tracé in het Advanced Masters Programme van de Leidse onderzoeksschool CNWS. Tevens begeleidde Otto een aantal promotie-onderzoeken, doctoraalscripties en werkstukken.

In 2000 werd mede vanuit het Van Vollenhoven Instituut Aladin, de Association for Law and Administration in developing and transitional countries opgericht. Deze vereniging stelt zich ten doel om op dit vakgebied studie en uitwisseling tussen wetenschap en praktijk te bevorderen. In juni vond de openingslezing plaats, door prof. Fred Riggs, een van de 'grand old men of development administration'. In oktober vond een Aladin-seminar plaats over 'failed states'. Aan de Aladin-newsletter werden bijdragen geleverd door verschillende medewerkers van het VVI.

Door drs. B.M. Oomen werd op het Van Vollenhoven Instituut een reeks lunchpresentaties georganiseerd. Deze handelden over diverse aspecten van recht en bestuur in onder andere Brazilië, China, India, Indonesië, Sierra Leone en Zuid-Afrika.

Mr. C. Klamer beëindigde in mei haar functie van projectcoördinator, die in september werd overgenomen door drs. F. de Vlaming. N. de Jong bleef bureaucoördinator van het VVI, waar zij voor de projecten werd bijgestaan door twee secretaresses, H. Kulker en M. Vilders.

Recht en bestuur in Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba

Dr. H. Munneke voltooide in 2000 zijn werk aan het boek Recht en samenleving in de Nederlandse Antillen, Aruba en Suriname; Opstellen over recht en sociale cohesie. Dit boek bevat een aantal, deels eerder gepubliceerde, opstellen over recht en sociale cohesie in diverse maatschappelijke sectoren. Munneke doceerde 'Recht en bestuur in Suriname en de Nederlandse Antillen' als regiospecialisatie van het doctoraalkeuzevak Recht en Bestuur van Ontwikkelingslanden. Tevens begeleidde hij een promotie-onderzoek, een aantal doctoraalscripties, en verzorgde hij enkele presentaties, onder andere over de berechting van Bouterse en een referendum op Sint-Maarten.

Recht en bestuur in Indonesië

Dr. A. Bedner promoveerde op 12 april 2000 op een proefschrift over Administrative courts in Indonesia; A socio-legal study. Promotoren waren prof. mr. Th.G. Drupsteen en Otto. Hierin werd verslag gedaan van een onderzoek over de wijze waarop deze administratieve rechtbanken rechtsbescherming bieden aan Indonesische burgers tegen besluiten van de overheid.

Bedner gaf met Otto leiding aan het project Indonesian-Netherlands Studies in Environmental Law and Administration, Insela (1998-2002). Dit project maakt deel uit van het Indonesië-programma van de KNAW.

Van 30 mei tot 2 juni vond het tweede internationale Insela-seminar plaats in Jakarta en Sukabumi. Dit was gewijd aan de invloed van decentralisatie op het milieubeheer in Indonesië. Hieraan namen de Indonesische en Nederlandse onderzoekers deel, onder wie de aio's drs. J. Arnscheidt, D. Nicholson, en drs. K. van Lotringen, de postdocs Bedner en dr. N.J.A.P.B. Niessen, dr. T. Rahmadi, W. Awiati, Sri Mamudji, Asep Warlan, alsmede de beide projectleiders, Mas Achmad Santosa en Otto. De Indonesische onderzoekers zijn verbonden aan de Universitas Indonesia te Jakarta, de Andalas-universiteit te Padang, de Parahyangan-universiteit te Bandung en het Indonesian Center for Environmental Law in Jakarta. Arnscheidt en Nicholson begonnen in 2000 hun veldonderzoek naar respectievelijk beleidsprocessen in het natuurbehoud, en geschilbeslechting in en buiten rechtbanken.

De politieke instabiliteit, onzekerheid en veiligheidssituatie in Indonesië hadden op allerlei manieren hun weerslag op het project, met name op de planning en uitvoering van veldonderzoek. Van Lotringen verliet na haar eerste veldwerkperiode het project.

Niessen voltooide de redactie van de bundel van het eerste seminar, dat gewijd was aan harmonisatie in het milieurecht, en publiceerde met Bedner een overzichtsartikel in 'Facta' over eenheid en verscheidenheid in het Indonesische staatsbestel.

Dr. S. Pompe gaf in 2000 colleges over Recht en Bestuur in Indonesië voor studenten van de Opleiding Talen en Culturen van Zuid-Oost-Azië en Oceanië van de faculteit letteren. Pompe vertrok in juni voor een periode van anderhalf jaar met buitengewoon verlof naar Jakarta om werkzaam te zijn voor het IMF ten behoeve van juridische projecten. De uitgave van het tijdschrift 'Indonesian Law and Administration Review' moest wegens gebrek aan voldoende betalende abonnees helaas worden gestaakt. Onderwijstaken werden na het vertrek van Pompe overgenomen door Bedner.

Recht en bestuur in China

Een internationale conferentie over 'Implementation of law in the People's Republic of China' van 8 tot 10 november 2000 markeerde de slotfase van het Leiden-Beijing Legal Transformation Project (LBLTP). Hierbij stond de werking van Chinees recht in de praktijk centraal; aandacht werd onder andere besteed aan de werking van wetgevingsinstanties, bestuursinstellingen, rechtbanken, openbare aanklagers en de advocatuur.

Het LBLTP stond borg voor een levendige uitwisseling tussen Nederlandse en Chinese rechtswetenschappers, met onderwijs over Nederlands recht in China, en onderzoek naar Chinees recht in Nederland. Het Institute of Law van de Chinese Academie voor Sociale Wetenschappen en de Renmin-universiteit traden hierbij op als counterparts. De resultaten van de eerste conferentie, over 'Law-making in China' konden in 2000 op 8 november in boekvorm worden aangeboden aan het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, dat het project heeft gefinancierd. In dit boek werden hoofdstukken geschreven door respectievelijk Otto en Li, Chen tweemaal, en Otto. De onderzoekers dr. Y. Li en dr. J. Chen publiceerden verscheidene artikelen

in wetenschappelijke tijdschriften, Li met name over onafhankelijkheid van rechtspraak en de groeiende rol van advocaten in China, en Chen over belangrijke hervormingen op verschillende rechtsgebieden.

Li verzorgde binnen het doctoraal keuzevak het onderwijs over Chinese law voor studenten uit de faculteiten rechten, letteren en sociale wetenschappen.

Mr.drs. B. van Rooij startte in juni 2000 zijn promotieonderzoek naar 'Handhavingskeuzes voor het Chinese milieu' waarbij de centrale vraagstelling luidt: Waarom besluiten overheidsinstellingen die belast zijn met de handhaving van milieurecht in China om gebruik te maken van een bepaald handhavingsmiddel tegen industriële vervuiling?

NWO honoreerde in najaar 2000 een onderzoeksvorstel van het VVI over grondbeheer in ruraal China. Voor de uitvoering van dit onderzoek, dat was voorbereid door dr.ir. P. Ho, stelde dr. Pei Xiaolin, afkomstig van de universiteit van Lund zich beschikbaar.

Recht en bestuur in Afrika

Oomen werkte in 2000 aan de ordening en verwerking van de veldwerkgegevens, die zij had verzameld voor haar promotie-onderzoek over de sociaal-politieke en juridische positie van 'traditional authorities' in Zuid-Afrika. In 2000 schreef zij daarnaast het boek *Tradition on the move: Chiefs, democracy and change in rural South Africa*, op verzoek van het Nederlands Instituut voor Zuid-Afrika (NIZA). Naar aanleiding van deze publicatie werden een discussie in De Balie in Amsterdam georganiseerd, en een expert-meeting op het ministerie van buitenlandse zaken.

Verder schreef Oomen, als junior-onderzoeker aangesteld bij het Prof.Mr. E.M. Meijers Instituut, een aantal artikelen voor wetenschappelijke tijdschriften, presenteerde enkele papers op nationale en internationale symposia, en organiseerde een aantal wetenschappelijke bijeenkomsten. De onderwerpen bestreken onder andere het spanningsveld tussen nationaal recht en 'customary law', de politieke rol van traditionele leiders, het falen van het recent ingevoerde stelsel van lokaal bestuur, en de zeggenschap over mijnrechten in traditioneel bestuurde gebieden in Zuid-Afrika.

Van de werkzaamheden van Oomen die goeddeels plaats hebben gevonden dankzij een driejarige subsidie van het Stimuleringsfonds van de Leidse universiteit is verslag gedaan in een eindrapport. Hieruit blijkt dat dit project bijzonder veel vruchten heeft afgeworpen. Naast het onderzoek van Oomen zelf, heeft het project ook bijgedragen aan academische uitwisseling tussen Leiden en Zuid-Afrika. Zo werden in 2000 in de door Oomen opgezette regiospecialisatie 'Recht en bestuur in Zuid-Afrika' colleges gegeven door de Zuid-Afrikaanse hoogleraar Ian Currie van Witwatersrand University.

Oomen was tevens projectleider van het door het ministerie van buitenlandse zaken gefinancierde project 'Goed bestuur en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Mali' dat samen met het Afrika Studie Centrum en het Centre for International Legal Cooperation wordt uitgevoerd. In het kader van dit project werd in 2000 drs. M. de Langen aangesteld bij het VVI. Zij organiseerde een werkbezoek van de Malinese partners aan Nederland en verzorgde met Oomen in Leiden enkele maanden onderzoekstraining voor twee Malinese onderzoekers van de Universiteit van Bamako. Tevens verrichtte zij onderzoek naar lokale rechtspraak in Mali, waarvoor zij in september een studiereis maakte, en de voorbereidingen trof voor uitgebreid veldonderzoek.

Bibliotheek en publicaties

Mr. C. de Waaij, als bibliothecaris verantwoordelijk voor de collectie modern Indonesisch recht, aanvaardde een andere betrekking. Niessen nam hierna tijdelijk de taken als vakreferent Indonesisch recht over, alvorens ook zij een andere werkkring vond. Hiermee werd mr. A. Dekker verantwoordelijk voor de gehele collectie. Naast zijn zorg voor de aanschaf, het beheer en de ontsluiting van de over drie locaties verspreide collectie, schreef hij enkele korte boekbesprekingen, verrichtte literatuuronderzoek en adviseerde tal van belangstellenden.

Alle publicaties van de staf van het instituut werden door Dekker en S. Holverda ingevoerd in het nieuwe geautomatiseerde systeem OZIS. Een aantal daarvan werd gepubliceerd als Reprint in de VVI Publication Series.

Samenwerking met andere instituten

Afgezien van de buitenlandse partners in verschillende projecten heeft het Van Vollenhoven Instituut met het Law Department van de Londense School of Oriental and African Studies (SOAS) een vast samenwerkingsverband. De door Kluwer Law International uitgegeven London-Leiden Series on Law, Administration and Development, staat onder hoofdredactie van prof. Andrew Harding (SOAS) en Otto. In 2000 werden twee nieuwe boeken uitgebracht, te weten *Legal evolution and political authority in Indonesia; Selected essays* van Daniel S. Lev, en *Law-making in the People's Republic of China* onder redactie van Otto, M.V. Polak, J. Chen en Y. Li.

Toekomst

Als onderdeel van de faculteit der rechtsgeleerdheid, kreeg het VVI de opdracht de eigen missie, taken en prioriteiten te herformuleren op een wijze die doel en samenhang beter zichtbaar zou maken en tevens kosten en baten zoveel mogelijk met elkaar in overeenstemming zou brengen. In 2000 werden hiertoe een beleidsplan en een kosten-baten-analyse met een aantal alternatieve scenario's opgesteld, waaruit het faculteitsbestuur een keuze maakte. Mede vanwege het straffe bezuinigingsklimaat, de ingrijpende veranderingen in de juridische faculteit, de genoemde heroriëntatie van het instituut, en de invoering van het Bachelors-Masters-model, maar ook vanwege de politieke instabiliteit in Indonesië, wordt het VVI in zijn werk met veel veranderingen tegelijk geconfronteerd. Verwacht mag worden dat het VVI in 2003 met de faculteit zal meeverhuizen naar het Kamerlingh Onnes Laboratorium. Over de consequenties hiervan voor de bibliotheekcollectie is door de bibliothecarissen van KITLV, juridische faculteit en VVI uitgebreid overleg gevoerd.

Beschermheer, ereleden en bestuur/Patron, honorary members and board of directors

Beschermheer/Patron

Beschermheer van het KITLV is Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Claus der Nederlanden.

Ereleden/Honorary members

Het instituut heeft vijf ereleden: mw. dr. S.W. de Groot-Rosbergen, prof.dr. Sartono Kartodirdjo, prof.dr. J.W. Schoorl, prof.dr. A. Teeuw en prof.dr. E.M. Uhlenbeck.

In het verslagjaar overleed prof.dr. C.R. Boxer.

Bestuur/Board

Aan de beurt van aftreden waren de bestuursleden: prof.dr. F. von Benda-Beckmann, prof.dr. R. Schefold (voorzitter) en mw. dr. C. Touwen-Bouwsma. Wegens verblijf in het buitenland zag

prof.dr. Maier zich genoodzaakt zich als bestuurslid terug te trekken. De voorzitter was direct herkiesbaar en bleek bereid te zijn wederom in het bestuur zitting te nemen. De overige bestuursleden werden opgevolgd door prof.dr. M. Baud en dr. R. Raben.

In het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: prof.dr. R. Schefold (voorzitter), prof.dr. W.G. Wolters (vice-voorzitter), mr. J.W. Kroon (penningmeester), prof.dr. M. Baud, prof.dr. F.A.M. Hüsken, mw. dr. M.J. Klokke, mw. dr. E.B. Locher-Scholten, dr. G.A. Persoon, dr. R. Raben, prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt, mw. dr. K. Slaats-Portier, prof.dr. A.A. van Stipriaan Luiscius, prof.dr. W.A.L. Stokhof en prof.dr. B.N.F. White. Directeur-secretaris was prof.dr. G.J. Oostindie.

Publicaties en voordrachten personeel/Publications and lectures by personnel

Medewerkers van het KITLV publiceerden 5 boeken/books, 4 'edited volumes', 10 wetenschappelijke artikelen/research articles, 18 overige artikelen/miscellaneous articles, 17 recensies/reviews en 7 bibliografische uitgaven/bibliographies. Zij leverden 55 papers en voordrachten/papers and lectures.

Boeken/Books

C. van Dijk, Pengadilan Hariman Siregar. Yogyakarta: Teplok Press, 70 pp.

E.F. Ebing (met Y. de Jager, J.E.F. ter Beek, J. Delwel en H.C. Kemp), Batavia – Jakarta, 1600-2000; A bibliography. Leiden: KITLV Press, xxx + 1018 pp.

S. Koolhof (met Muhammad Salim, Fachruddin Ambo Enre, Roger Tol en Nurhayati Rahman), La Galigo menurut naskah NBG 188 yang disusun oleh Arung Pancana Toa. Jilid II. Makassar: Lembaga Penerbitan Universitas Hasanuddin, viii + 612 pp.

G.J. Oostindie, Het paradijs overzee; De 'Nederlandse' Caraïben en Nederland. Leiden: KITLV Uitgeverij, 386 pp. [Caribbean Series 20.] [Herdruk; Eerste en tweede druk Amsterdam: Bert Bakker 1997, 1998.]

H.A. Poeze, Tan Malaka; Pergulatan menuju Republik 1897-1925. Tweede druk. Jakarta: Pustaka Utama Grafiti, xxxi + 413 pp.

R.G. Tol (met Muhammad Salim, Fachruddin Ambo Enre, Sirtjo Koolhof en Nurhayati Rahman), La Galigo menurut naskah NBG 188 yang disusun oleh Arung Pancana Toa. Jilid II. Makassar: Lembaga Penerbitan Universitas Hasanuddin, viii + 612 pp.

Edited volumes

P. Boomgaard (met Ian Brown), Weathering the storm; The economies of Southeast Asia in the 1930s depression. Singapore: ISEAS, Leiden: KITLV Press, xiv + 332 pp.

C. van Dijk (met Roger Tol en Greg Acciaioli), *Authority and enterprise among the peoples of South Sulawesi*. Leiden: KITLV Press, viii + 285 pp. [Verhandelingen 188; tevens gepubliceerd als aflevering 156-3 van *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*.]

H.A. Poeze, *Oosterse omzwervingen; Klassieke teksten over Indonesië uit Oost en West*, 222 pp.

G.I.J. Steijlen (met Th. Sunier, J.-W. Duyvendak en Sawitri Saharso), *Emancipatie en subcultuur; Sociale bewegingen in België en Nederland*. Amsterdam: Instituut voor Publiek en Politiek, 214 pp.

R.G. Tol (met Kees van Dijk en Greg Acciaioli), *Authority and enterprise among the peoples of South Sulawesi*, Leiden: KITLV Press, viii + 285 pp. [Verhandelingen 188; tevens gepubliceerd als aflevering 156-3 van *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*.]

Wetenschappelijke artikelen/Research articles

P. Boomgaard (met Ian Brown), 'The economies of Southeast Asia in the 1930s depression; An introduction', in: Peter Boomgaard and Ian Brown (eds), *Weathering the storm; The economies of Southeast Asia in the 1930s depression*, pp. 1-19. Singapore: ISEAS, Leiden: KITLV Press.

– 'Surviving the slump; Development in real income during the depression of the 1930s in Indonesia, particularly Java', in: Peter Boomgaard and Ian Brown (eds), *Weathering the storm; The economies of Southeast Asia in the 1930s depression*, pp. 23-52. Singapore: ISEAS, Leiden: KITLV Press.

C. van Dijk, 'Introduction', in: Roger Tol, Kees van Dijk en Greg Acciaioli (eds), *Authority and enterprise among the peoples of South Sulawesi*, pp. 1-13. Leiden: KITLV Press.

– 'Who throws the first stone?', in: Andi Faisal Bakti (ed.), *Good governance; A workable solution for Indonesia?*, pp. 341-349. Jakarta: IAIN Jakarta Press/Logos Publishing Co., in samenwerking met ICMI, Montreal-Ottawa.

– 'Who throws the first stone?', in: Andi Faisal Bakti (ed.), *Good governance and conflict resolution in Indonesia; From authoritarian government to civil society*, pp. 121-129. Jakarta: IAIN Jakarta Press/Logos Publishing Co., in samenwerking met ICMI, Montreal-Ottawa.

R.M.A.L. Hoefte (met Gert Oostindie), 'Historiography of Suriname and the Netherlands Antilles', in: Barry Higman (ed.), *General history of the Caribbean; Volume VI: Methodology and historiography of the Caribbean*, pp. 604-630. Paris: Unesco, 1999.

G.J. Knaap, 'Pants, skirts and pulpits; Women and gender in seventeenth-century Amboina', in: Barbara Watson Andaya (ed.), *Other pasts; Women, gender and history in early modern Southeast Asia*, pp. 147-173. Honolulu: Center for Southeast Asian Studies, University of Hawai'i at Manoa.

S. Koolhof (met Nurhayati Rahman), 'Pendahuluan', in: Muhammad Salim et al, *La Galigo menurut naskah NBG 188 yang disusun oleh Arung Pancana Toa*, Jilid II, pp. 1-16. Makassar: Lembaga Penerbitan Universitas Hasanuddin.

G.J. Oostindie (met Rosemarijn Hoefte), 'Historiography of Suriname and the Netherlands Antilles', in: Barry Higman (ed.), *General history of the Caribbean; Volume VI: Methodology and historiography of the Caribbean*, pp. 604-630. Paris: Unesco, 1999.

M. Osseweijer, 'We wander in our ancestors' yard; Sea cucumber gathering in Aru, Eastern Indonesia', in: Roy Ellen, Peter Parkes and Alan Bicker (eds), *Indigenous environmental knowledge and its transformations; Critical anthropological perspectives*, pp. 55-78. London: Harwood.

G.P.A. Termorshuizen, 'P.A. Daum on colonial life in Batavia', in: Kees Grijns en Peter J.M. Nas (eds), *Jakarta-Batavia; Socio-cultural essays*, pp. 125-141. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 187.]

R.G. Tol, 'Textual authority; The Toloq Rumpaqla Boné by I Mallaq Daéng Mabéla, Arung Manajéng', in: Roger Tol, Kees van Dijk and Greg Acciaioli (eds), *Authority and enterprise among the peoples of South Sulawesi*, pp. 121-142. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 188.]

Overige artikelen/Miscellaneous articles

P. Boomgaard, 'Peper, goud en menseneterij', in: Harry A. Poeze (red.), *Oosterse omzwervingen; Klassieke teksten over Indonesië uit Oost en West*, pp. 187-90. Leiden: KITLV Uitgeverij.

D.E.F. Henley (met Han Knapen), 'Two forthcoming environmental histories from KITLV Press', *Indonesian Environmental History Newsletter* 14:1-8.

G.J. Knaap, 'Lieden van fatsoen onder slaven en danseressen', in: Harry A. Poeze (red.), *Oosterse omzwervingen; Klassieke teksten over Indonesië uit Oost en West*, pp. 121-152. Leiden: KITLV Uitgeverij.

S. Koolhof, 'Reizen in een eindeloos verhaal', in: Harry A. Poeze (red.), *Oosterse omzwervingen; Klassieke teksten over Indonesië uit Oost en West*, pp. 13-49. Leiden: KITLV Uitgeverij.

G.J. Oostindie, 'Nederland en de slavernij; Een monument voor de slavernij', *Spiegel Historiae* 6-35:232-239.

– 'Wees wat creatiever met hulp aan Suriname', *Trouw*, 13 februari.

– 'Een monument voor de slavernij', *NRC Handelsblad*, 28 maart.

– 'Haast met "dat Creoolse ding"', *NRC Handelsblad*, 25 november.

R.L. Robson, 'SEALG report', *IIAS Newsletter* 22 (June):51.

– 'SEALG conference 2000', *IIAS Newsletter* 23 (October):53.

G.P.A. Termorshuizen, 'Selamat tahoen baroe; Indische "krantenloperspoëzie"', *Indische Letteren* 15:2-5.

- ‘Pendahuluan’, in: Multatuli, Max Havelaar atau lelang kopi maskapai dagang Belanda, achtste druk, pp. vii-xviii. Jakarta: Jambatan.
- ‘De eerste ballonvaart in Indië (1877); Een reportage uit leedvermaak’, De gordel van smaragd 20-4:32-34.
- ‘Het Indische literaire feuilleton in de koloniale pers’, Indische Letteren 15:204-211.

R.G. Tol, ‘Indische bellettrie in het KITLV; Literaire hoogtepunten en keuvelende smachters’, *Metamorfoze nieuws* 11:4.

– ‘Kata sambutan’, in: Muhammad Salim et al, *La Galigo menurut naskah NBG 188 yang disusun oleh Arung Pancana Toa*, Jilid II, pp. vii-viii. Makassar: Lembaga Penerbitan Universitas Hasanuddin.

– (met Zulfikar Zen), *End of assignment consultancy report: library*. Jakarta: Ministry of Education and Culture, Directorate General of Higher Education, 13 pp. [Higher Education Project – ADB Loan No. 1253; Package 1 – Project Consultants and Visiting Fellows.]

– (met Zulfikar Zen), *Library automation and management: guidelines*. Jakarta: Ministry of Education and Culture, Directorate General of Higher Education, 11 pp. [Higher Education Project – ADB Loan No. 1253; Package 1 – Project Consultants and Visiting Fellows.]

Recensies/Reviews

P. Boomgaard - Sandra Pannell and Franz von Benda-Beckmann (eds), *Old World places, New World problems; Exploring issues of resource management in eastern Indonesia* (Canberra, 1998), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 156-2:309-311.

– (met Freek Colombijn, David Henley, Bernice de Jong Boers, Han Knapen en Manon Ossewijer), ‘The ecology of Indonesia series’, *Indonesian Environmental History Newsletter* 13:6-15.

D.E.F. Henley - Robert W. Hefner (ed.), *Market cultures; Society and morality in the new Asian capitalisms* (Boulder, 1998), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 156-4:829-834.

– James F. Warren, *The Sulu Zone; The world capitalist economy and the historical imagination* (Amsterdam, 1998), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 156-4:834-838.

– (met Peter Boomgaard, Freek Colombijn, Bernice de Jong Boers, Han Knapen en Manon Ossewijer), ‘The ecology of Indonesia series’, *Indonesian Environmental History Newsletter* 13:6-15.

R.M.A.L. Hoefte - Christopher Schmidt-Nowara, *Empire and antislavery: Spain, Cuba, and Puerto Rico, 1833-1874* (Pittsburgh, 1999), *European Review of Latin American and Caribbean Studies* 68:112-114.

– Madhavi Kale, *Fragments of empire; Capital, slavery and Indian indentured labor migration in the British Caribbean* (Philadelphia, 1998), *NWIG* 74-3/4:308-309.

– John Jansen van Galen, Hetenachtsdroom; Suriname, erfenis van de slavernij (Amsterdam, 2000), Contrast, Weekblad voor de Multiculturele Samenleving 7-35:13.

G.J. Knaap - M.J.C. Schouten, Leadership and mobility in a Southeast Asian Society: Minahasa, 1677-1983 (Leiden, 1998), Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden 115: 611-612.

G.J. Oostindie - P.C. Emmer, De Nederlandse slavenhandel 1500-1850 (Amsterdam/Antwerpen, 2000), Tijdschrift voor Geschiedenis 113-4:585-587.

– Oscar Zanetti and Alejandro García, Sugar and railroads; A Cuban history, 1837-1959 (Chapel Hill, NC, 1997), NWIG 74-3/4:303-305.

– Michiel van Kempen (red.), Mama Sranan; 200 jaar Surinaamse verhaalkunst (Amsterdam, 2000), NRC Handelsblad, 2 februari.

– Catherine Moses, Real life in Castro's Cuba (Washington, 1999), en Peter Schwab, Cuba; Confronting the embargo (New York, 1999), NRC Handelsblad, 16 juni.

– Seymour Drescher, From slavery to freedom; Comparative studies on the rise and fall of Atlantic slavery (London, 1999), David Eltis, The rise of African slavery in the Americas (Cambridge 2000), en Herbert S. Klein, The Atlantic slave trade (Cambridge, 2000), NRC Handelsblad, 30 juni.

– Juan Gonzalez, Harvest of empire; A history of Latinos in America (New York, 2000), NRC Handelsblad, 11 november.

M. Ossewijer (met Peter Boomgaard, Freek Colombijn, David Henley, Bernice de Jong Boers, en Han Knapen), 'The ecology of Indonesia series', Indonesian Environmental History Newsletter 13:6-15.

H.A. Poeze - J.A. Manusama, Eigenlijk moest ik niet veel hebben van de politiek; Herinneringen aan mijn leven in de Oost 1920-1953 (Utrecht/'s-Gravenhage, 1999), Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 156-1:135-136.

Bibliografieën/Bibliographies

T.J. Derckx (met R.M.A.L. Hoefte en I.M.J. Rolfes) Caribbean Abstracts no. 10. Leiden: KITLV Press, 172 pp.

R.M.A.L. Hoefte, Dertigitaal annotaties in Handbook of Latin American Studies 55. Austin: University of Texas Press, 1999.

– (met T.J. Derckx en I.M.J. Rolfes) Caribbean Abstracts no. 10. Leiden: KITLV Press, 172 pp.

H.C. Kemp, 'Lijst van Indische letteren: 1997', Indische Letteren 14(1999):164-7.

- ‘Lijst van Indische letteren: 1998’, *Indische Letteren* 15:135-8.
- (met R.G. Tol), ‘Terbitan mutakhir tentang tradisi lisan’, *Warta ATL* 6:66-70.

H.A. Poeze - ‘Korte signaleringen’, *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 156-2:367-372 (10 titels), 156-4:869-873 (6 titels).

I.M.J. Rolfes, ‘Recente publicaties’, *Oso; Tijdschrift voor Surinaamse Taalkunde, Letterkunde Cultuur en Geschiedenis* 19:141-143, 351-355.

- (met T.J. Derkx en R.M.A.L. Hoeft) *Caribbean Abstracts* no. 10. Leiden: KITLV Press, 172 pp.

R.G. Tol (met H.C. Kemp), ‘Terbitan mutakhir tentang tradisi lisan’, *Warta ATL* 6:66-70.

Papers en voordrachten/Papers and lectures

P. Boomgaard, ‘Comparative history and its enemies’, *Third European Social Science History Conference*, Amsterdam, 15 april. [Dezelfde voordracht ook gehouden op het NIAS, Wassenaar, 11 mei.]

- ‘The social, economic and demographic role of slavery in early modern and early colonial Indonesia (1500-1910)’, *workshop on Slave Systems in Asia and the Indian Ocean*, CERINS, University of Avignon, 19 mei.

– ‘Slavery in Southeast Asia, 1500-1900’, *Conferencia sobre Filipinas y el Sudeste de Asia*, Universidad Complutense, Madrid, 5 oktober.

- ‘The windmills of the mind; Dutch introductions of pre-modern European technology in Asia, 1600-1800’, *ATMA-KITLV Colloquium Dutch scholarship and the Malay world: a critical assessment*, Universiti Kebangsaan Malaysia en Institut Tamadun Melayu, Kuala Lumpur, 20 november.

C. van Dijk, ‘The privatization of public order; Relying on the Satgas’, *International Conference Conflicts and Violence in Indonesia*, Humboldt Universität zu Berlin, Berlijn, 3 juli.

- ‘Early Indonesian newspapers and the dissemination of Islam’, *36th International Congress of Asian and North African Studies*, Montreal, 28 augustus.

– ‘The study of non-western man and nature by Europeans’, *ATMA-KITLV Colloquium Dutch scholarship and the Malay World: a critical assessment*, Universiti Kebangsaan Malaysia, Institut Alam en Tamadun Melayu, Kuala Lumpur, 20 november.

- ‘The good, the bad, and the ugly: explaining the unexplainable’, *International Workshop Violence in Indonesia; Its historical roots and its contemporary manifestations*, Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië, Universiteit Leiden, 15 december.

E.F. Ebing, 'Computer-aided lexicography; A relational database system and its application in the compilation of a bilingual dictionary', Bengkel Leksikografi, Unit Leksikografi ATMA, Universiti Kebangsaan Malaysia en Dewan Bahasa dan Pustaka, Bangi, 28 juni.

– 'Beberapa catatan mengenai penggunaan OMBI; Program komputer untuk pangkalan data leksikografi bidireksional', Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 30 juni.

D.E.F. Henley, 'Population, economy and environment in Southeast Asian history: northern Sulawesi, 1600-1930', Center for Southeast Asian Studies, University of California at Los Angeles, 13 april.

– 'The environmental history of North and Central Sulawesi', Pusat Studi Lingkungan, Sam Ratulangi University, Manado, 5 september.

– 'Jealousy and justice; The indigenous roots of colonial rule in northern Sulawesi', International Workshop Violence in Indonesia; Its historical roots and its contemporary manifestations, Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië, Universiteit Leiden, 15 december.

R.S. Karni, 'Daily report of current events in Indonesia', Southeast Asia Library Group Annual Meeting, Brighton, 2 juni.

I.A.J. Klinkers, 'Het Statuut in internationaal vergelijkend perspectief', Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 21 januari.

S. Koolhof, 'La Galigo and the early history of South Sulawesi', Workshop Early history of South Sulawesi, Research School of Pacific and Asian Studies, Australian National University, Canberra, 19 augustus.

– College wereldliteratuur, Opleiding Algemene Literatuurwetenschap, Universiteit Leiden, 8 november.

G.J. Oostindie, 'Het Nederlandse Antillenbeleid', Commissie Buitenland CDA, Den Haag, 8 februari.

– 'Tegen Nederlandse verveling en Surinaamse illusies', Rode Hoed, Amsterdam, 11 februari.

– 'Good governance: how can this best be achieved?', Wilton Park Conference on Overseas Territories, Wiston House, 4 april.

– 'Four models of "unfinished" Caribbean decolonisation; Any lessons to learn?', Institute of Commonwealth Studies, London, 6 april.

– 'Tegen Nederlandse verveling en Surinaamse illusies', symposium Suriname quo vadis, Rotterdam, 15 april.

– 'A slightly pessimistic perspective on Caribbean integration', Ministerie van Buitenlandse Zaken, seminar voor ambassadeurs Latijns-Amerika, Den Haag, 11 mei.

– 'Hoe nu verder met het monument voor de slavernij?', Moluks Historisch Museum, Utrecht, 2 juli.

- ‘Nederland en de koloniën, de koloniën in Nederland’, Koninklijk Instituut voor de Tropen, Geschiedenisdagen KNHG, Amsterdam, 18 november.
- ‘Het transatlantische Koninkrijk en de alternatieven’, Instituut Clingendael, Den Haag, 8 december.
- ‘Knellende Koninkrijksbanden en de schaduw van Indonesië’, KITLV, Leiden, 16 december.
- ‘Nederland, de Antillen-van-vijf en Sint-Maarten’, Vaste Commissies van de Eerste en Tweede Kamer van de Staten-Generaal voor de Nederlandse Antillen en Aruba, Den Haag, 19 december.

M. Osseweijer, ‘Local knowledge in the sea cucumber harvesting practice in Aru’, IAC Fisheries course, Wageningen, 2 februari.

- ‘Conservation and management of the marine reserve in Southeast Aru, Maluku’, EDEN seminar, KITLV, Leiden, 10 februari.
- ‘Wetlands in Aru’, introductory course on Development and Environment, Department of Anthropology, Leiden University and AMINDHO, Amsterdam, 27 april.
- (met G.A. Persoon) ‘Small islands and small island societies; Two cases compared’, Workshop on Regional Economy and Policies in Indonesia, Department of Anthropology, Leiden University and AMINDHO, Amsterdam, 16 mei.
- ‘Encounters with islanders: anthropological experiences’, symposium 100 years Siboga Expedition, georganiseerd door de Treub Maatschappij (Maatschappij voor Wetenschappelijk Onderzoek in de Tropen), 17 mei.
- ‘Harvests on request; Aru perceptions on the maritime environment’, 13th ASAA Biennial Conference Whose Millennium?, ASAA 2000, Melbourne, Australië, 3-5 juli.
- (met K. Biesbrouck) ‘The role of anthropology in the environmental debate’, course Environment and Development I, Centre of Environmental Science in Leiden, 1 november.

G.I.J. Steijlen, ‘The value of saving; The Oral History Project on Indonesia’, Center for Asian Studies Amsterdam, 15 februari.

- ‘Recollecting colonial routine’, Conference European Social Science and History, Amsterdam, 12 april.
- ‘De SMGI-collectie: het KNIL herinnerd’, SMGI-studiedag over de geschiedenis van het KNIL, Den Haag, 21 juni.
- ‘The value and challenge of active collection building’, Conference A future for the past, AV-archiving in the 3rd millennium, Singapore, 5 juli.
- ‘Different stories on the Japanese in Indonesia; The SMGI-collection’, Second Dutch-Japanese Conference, Eerbeek, 2 december.

G.P.A. Termorshuizen, “‘De vrijheid is en wordt duur betaald’”; Soewarsih Djojopoespito en haar roman Buiten het gareel’, collegereeks ‘Tussen twee werelden’, Universiteit Leiden, 29 februari.

- ‘Gekrenkte nationale trots; De Atjeh-oorlog in de Indische pers en literatuur’, Etnografische Vereniging Delft, 8 maart.
- “‘Eerherstel voor de besmeurde vlag’; De Atjeh-oorlog in de koloniale literatuur’, The Raffles, Den Haag, 19 maart.
- ‘Een moord in Batavia of het ritueel van de macht’, voordracht bij de afsluiting van de HOVO [Hoger Onderwijs voor Ouderen]-cursussen 1999-2000, Groot Auditorium, Academiegebouw, Universiteit Leiden, 29 mei.
- ‘De eerste scènes van “de familie Roos”’, opening van de 42e Pasar Malam Besar, Den Haag, 14 juni.
- ‘Rob Nieuwenhuys herinnerd’, forum Pasar Malam Besar, Den Haag, 17 juni.
- ‘Indische kranten, haar redacteurs en lezers’, lezing Pasar Malam Besar, Den Haag, 23 juni.
- ‘Het ethisch denken en visies op de Indonesiër’, Nascholingsdag voor geschiedenisleraren over ‘Indonesië en Nederland 1601-1963: ontmoeting, verbintenis en scheiding’, Universiteit Leiden, 23 september.
- ‘Ernö Zboray en zijn werk’, symposium over Nederlandse, Belgische en Hongaarse koloniale literatuur aan de Kossuth Lajos Universiteit, Debrecen (Hongarije), 2 oktober.
- gastcolleges postkoloniale literatuur aan de Kossuth Lajos Universiteit, Debrecen (Hongarije), 3-11 oktober.
- ‘Sija, de kampongroos; Persstemmen uit een koloniaal verleden’, Symposium 30 jaar studie Nederlands in Indonesië, Universitas Indonesia, Jakarta, 27 oktober.
- ‘Reizen naar Indië (1870-1905)’, collegereeks De grote scheepvaartmaatschappijen van de 19de en 20ste eeuw, georganiseerd door afdeling Zeegeschiedenis, Opleiding Geschiedenis, Universiteit Leiden, 16 november.
- ‘Het Indische literaire feuilleton in de koloniale pers’, symposium De toekomst van tempo doeloe, Bronbeek, Arnhem, 19 november.

R.G. Tol, ‘Ideal conditions, poor conditions, and the rescue of microfilms’, International Meeting on Microform Preservation and Conservation Practices in Southeast Asia: Assessing Current Needs and Evaluating Past Projects, Chiang Mai, 22 february

– ‘Master scribes: Husin bin Ismail, Abdullah bin Abdulkadir, their handwritings and the Hikayat Abdullah’, 36th International Congress of Asian and North African Studies, Montreal, 30 augustus.

Publicaties KITLV/Publications KITLV

KITLV Uitgeverij/KITLV Press

In de serie Verhandelingen verschenen:

181 Raechelle Rubinstein, Beyond the realm of the senses; The Balinese ritual of kakawin composition, xvi + 293 pp.

- 182 Raharjo Suwandi, *A quest for justice; The millenary aspirations of a contemporary Javanese wali*, x + 230 pp.
- 185 Andrea Katalin Molnar, *Grandchildren of the Ga'e ancestors; Social organization and cosmology among the Hoga Sara of Flores*, x + 306 pp.
- 187 Kees Grijns and Peter J.M. Nas (eds), *Jakarta–Batavia; Socio-cultural essays*, ix + 349 pp.
- 188 Roger Tol, Kees van Dijk and Greg Acciaioli (eds), *Authority and enterprise among the peoples of South Sulawesi*, viii + 285 pp.

In de Bibliographical Series werd uitgegeven:

Ewald Ebing en Youetta de Jager, *Batavia–Jakarta 1600-2000; A bibliography*, xxx + 1018 pp

De Caribbean Series werd uitgebreid met:

20 Gert Oostindie, *Het paradijs overzee; De 'Nederlandse' Caraïben en Nederland*, 386 pp.

Buiten serie verschenen:

Harry A. Poeze (red.), *Oosterse omzwervingen; Klassieke teksten over Indonesië uit Oost en West*, 222 pp.

Ab Massier en Marjanne Termorshuizen-Arts, *Indonesisch-Nederlands woordenboek privaatrecht, zes delen in box;*

Goederenrecht, xxxii + 220 pp.deel 1, xxix + 94 pp.;

Verbintenissenrecht, xxvi + 95 pp.;

Handelsrecht, xxx + 162 pp.;

Personen- en familierecht, xxviii + 106 pp.;

Burgerlijk procesrecht, xxx + 94 pp.;

Belastingrecht, Arbeidsrecht, Interrechtsorden- of conflictenrecht, xxviii + 93 + xii + 44 + xiv + 21 pp.

Jaarverslag 1999 van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, 60 pp.

In samenwerking met Uitgeverij Het Spinhuis, Amsterdam verscheen:

Ernst van den Boogaart, *Het verheven en verdorven Azië; Woord en beeld in het Itinerario en de Icones van Jan Huygen van Linschoten*, viii+118 pp.

Als co-productie met ISEAS, Singapore kwamen uit:

Virginia Matheson Hooker, *Writing a new society; Social change through the novel in Malay*, xx + 492 pp.

Peter Boomgaard en Ian Brown (eds), *Weathering the storm; The economies of Southeast Asia in the 1930s depression*, xvi + 332 pp.

De Vertegenwoordiging Indonesië verzorgde de uitgave van:

Franz von Benda-Beckmann, *Properti dan kesinambungan sosial; Kesinambungan dan perubahan dalam pemeliharaan hubungan-hubungan properti sepanjang masa di Minangkabau*. Jakarta: Grasindo, xxxv + 597 pp.

Keebet von Benda-Beckmann, *Goyahnya tangga menuju mufakat; Peradilan nagari dan pengadilan negeri di Minangkabau*. Jakarta: Grasindo, xviii + 345 pp.

F.G.P. Jaquet (red.), *Kartini; Surat-surat kepada Ny. R.M. Abendanon-Mandri dan suaminya*. Derde druk. Jakarta: Djambatan, xxii + 603 pp.

Harry A. Poeze, *Tan Malaka; Pergulatan menuju republik, 1897-1925*. Tweede druk. Jakarta: Pustaka Utama Grafiti, xxxi + 413 pp.

Periodieken

Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde. Deel 156, in 4 afleveringen, bevat 11 artikelen, 1 In memoriam met bibliografie, 1 addenda, 1 Korte Mededeling, 58 boekbesprekingen, 2 review essays en 2 maal de rubriek Korte Signaleringen. De omvang bedroeg 859 pp., de oplage 1925 exemplaren. Aflevering 3 van de BKI betrof een speciale uitgave getiteld *Authority and enterprise among the peoples of South Sulawesi*, geredigeerd door Roger Tol, Kees van Dijk en Greg Acciaioli.

Caribbean Abstracts. Deel 10 over 1998-1999 telt 172 bladzijden en bevat 702 volledig geannoteerde titels, alsmede een appendix van 300 oudere titels uitsluitend voorzien van trefwoorden. Oplage 550 exemplaren.

European Newsletter of South-East Asian Studies. Volume 12, no. 2 en Volume 13, no. 1 in een totale omvang van 73 pp. Oplage 650 en 600 exemplaren. De Vertegenwoordiging Indonesië verzorgde voor verspreiding in Indonesië een nadruk in een oplage van 150 exemplaren.

Excerpta Indonesica (EI). Er verschenen 2 afleveringen, nummers 61 en 62, met een totale omvang van 167 pp., die 581 uittreksels bevatten. Oplage 550 exemplaren. De werkzaamheden aan de productie van de cd-rom van EI 1-60 werden voortgezet onder een subsidie van het IIAS.

Indonesian Environmental History Newsletter nos. 13 en 14 met een totale omvang van 32 pp. Oplage 500 exemplaren.

New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids. Jaargang 74, in twee afleveringen, met een omvang van 356 pp., bevat 6 artikelen, 6 'review articles' en 53 boekbesprekingen. Oplage 675 exemplaren.

Aanwinsten handschriften en archivalia/Acquired manuscripts and archive material

Aanwinsten Westerse handschriften en archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers) Acquired Western manuscripts and archive material (excluding additional older editions)

Aanwinsten Oosterse handschriften en archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

Or 633 Oost-Javaanse tekst over de omzwervingen van Suksma Winasa, prins van Samarkandi; met Nederlandstalige aantekeningen. Z.j. Lontar, handgeschreven, getypt.

Schenking O.C. de Boer - 3 stukken

Aanwinsten Westerse handschriften en archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

H 1328 Verslag van J.P.K. van Eechoud, commissaris van politie te Ambon, van een exploratietocht naar Centraal-Nieuw-Guinea, van 3 mei 1939 tot en met 10 mei 1940; met ingeplakte foto's, afbeeldingen, plattegronden en schetskaarten. Stencil, lichtdruk. 1940.

Schenking D. Schoevers - 3 delen

H 1329 Memoires van C.M. des Bouvrie, medewerker van diverse cultuurondernemingen op Sumatra's Oostkust, hoofdzakelijk van de Rubber Cultuur-Maatschappij Amsterdam, over de periode 1913-1934. Fotokopie van microfiches. 1951, 1954-1955, 1984.

Schenking B. des Bouvrie - 6 delen

[Onder embargo]

H 1330 Collectie familie Hogestijn-Vrijburg houdende stukken betreffende G.C.W. van der Schoot, B. Vrijburg, J.J. Vrijburg-Smeding, W.H. Hogestijn en H.M. Hogestijn-Vrijburg. 1868-2000. Handgeschreven, getypt, fotokopie, gedrukt.

Schenking W.H. Hogestijn en H.M. Hogestijn-Vrijburg - 47 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1331 Collectie E.H. Hellendoorn sr. betreffende zijn activiteiten als adviseur te Bandung voor thee- en kina-cultuurmaatschappijen onder beheer van Tiedeman & Van Kerchem, Geo Wehry & Co en J.M.W. van Dusseldorp & Co. 1924-1969. Handgeschreven, getypt, doorslag, lichtdruk, stencil, gedrukt.

Schenking E.H. Hellendoorn jr. - 94 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1332 Collectie J.H. Boeke houdende stukken betreffende zijn werkzaamheden als ambtenaar Algemene Secretarie, adviseur Dienst Volkscredietwezen en Coöperatie en zijn hoogleraarschappen aan de Rechtshogeschool te Batavia, Rijksuniversiteit Leiden en de Nooduniversiteit Batavia; met brieven van Th. Valetton, botanicus 's Lands Plantentuin. 1888-1995. Handgeschreven, getypt, doorslag, stencil, fotokopie, gedrukt.

Schenking I.H. Boeke - 109 omslagen

[Overzicht aanwezig]

Lijst van Schenkers/List of donors

Personen en instellingen die in 2000 publicaties ten geschenke hebben gegeven aan de bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde.

Abdul Hamid Hasan, Abdul Haris; Amiq; K. Arens, R. Beeldsnijder, L. Blussé; P. Boomgaard, C.M. Boortman, H. Borkent, G.F.M. Bossers, E. Braches, C.P. Brakel, G.A. de Bruijne, J.N.F.M. à Campo, H.J.M. Claessen, J.T. Collins, Th. Cool, R. Corbey, R. Cribb, Darmoko, U.A. Darsa, A.J. Dekker, J. Derkx, C. van Dijk, Ding Choo Ming, R.J. Döhne, R.M. Dumas, L.M. Efimova, A. von Eichel-Streibel, J. Ensink, H. Fugier, R. Gill, N.G.B. Gouka, P. de Haas, A. Habsjah, K. van Heeren, J. Helsloot, S.A. Henneveld, R. Hoefte, F.R. Hulscher, H. Jarvis, W. de Jong, R.E. Jordaan, N. Kaptein, S. Kasa, B. Kaswantipurwo, M. van Kempen, M.J. Klokke, J.W. Kroon, P.M. Kutanegara, D. Kwartanada, Lieu Cao Thi, A.H.W. Massier, C. Metzmakers, J. Miedema, J.R. Mierop, P.J.M. Nas, N.D. Noordhoek, G. Nooteboom, H.A. Poeze, F. Pont, Pudentia M.P.S.S., J. van der Putten, K. Radtke, R.L. Robson, I.M.J. Rolfes, D.N. Rosidin, W. Rutgers, A. Salim, J. Schilt, C.O.A. Schimmelpenninck van Oye, L. Schmit, A.G. Schultz, P. Semedi, R.J. Sluis, H. Snijders, H. Steinhauer, A. van Stipriaan Luĩscius, W.A.L. Stokhof, D. Stuart Fox, L. Suratminto, Suryadi, B. Susanto, Y. Suzuki, J. Syatauw, G.P.A. Termorshuizen, D.P. Tick, R.G. Tol, H. Verkuyl, J. Vernooij, M. Visser, J.W. de Vries, R.L. Wadley, E.P. Wieringa, H.A. Wijngaarde, I. de Wilde, K.-H. Wionzek.

Afrika-Studiecentrum, Leiden; Amnesty International, Afdeling Nederland, Amsterdam; Asosiasi Tradisi Lisan, Jakarta; Bibliotheek Katholieke Universiteit Brabant, Tilburg; Bibliotheek Landbouwniversiteit Wageningen; Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University; Centre for South East Asian Studies, The University of Hull; Constantijn Huygens Instituut voor Tekstedities en Intellectuele Geschiedenis, Den Haag; Cornell University, Southeast Asia Program, Ithaca, NY; Dienst Stedenbouw en Volkshuisvesting, Gemeente Rotterdam; Eine Welt, Missionshilfe Verlag, Hamburg; Erasmus Universiteit, Rotterdam; Global Law Association, Nijmegen; Grace Kennedy Foundation, Kingston; Indover Bank, Amsterdam; Informatie- en Coördinatieorgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen ICODO, Utrecht; Institute for Food and Development Policy/Food First Books, Oakland; Institute of Commonwealth Studies, University of London; Instituut Kern, Leiden; Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag; Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, Amsterdam; International Institute for Asian Studies, Leiden; International Institute for Environment and Development, London; International Labour Wereldoorlog, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Den Haag; Provinciaal Passionisten, Haastrecht; Rijksmuseum voor Volkenkunde, Leiden; Rijksuniversiteit Groningen; School of Business Administration, Oakland University, Rochester, MI; Social Science Research Council, New York; St. Joseph's Convent, Port of Spain; Stichting ter Bevordering van de Aziëstudies in Nederland, Leiden; Summer Institute of Linguistics, Paramaribo; Surinaamsche Bank NV, Paramaribo; Technische Universiteit Eindhoven; UN/ECLAC, Caribbean Documentation Centre, Port of Spain; UN/ECLAC, Santiago, Chili; UNICEF Office, Jakarta; Universiteit van de Nederlandse Antillen, Curaçao; Van Vollenhoven Instituut, Leiden; Vereniging KJBB'41-49, Diemen; Yayasan Warisan Johor.

Personen en instellingen die de verzamelingen van de afdeling Historische Documentatie met een schenking verrijkten.

Th. Abbink en M. Abbink-Mulder, Ajip Rosidi, G.A. Ament-Resink, M. Baier, F.H.J. Bal, F. van Basten Batenburg, O.C. de Boer, Th. Bol, Th.J. Bol, G.M. Brinck, J.Th. Broekhuijse, Th. Cool, E. van Doorn-Hovens, E. Douglas, G.E. Edwards, C. Fisser-Schefer, M. Heemskerk, G.C.S. Heydt-Vermijs, H.K. 's Jacob, R. Jordaan, F.F.W. Kehrer, C. Koelewijn, W.C.M. van Lieshout, J.H. Maronier, K.J. Schrek, J.J. Snijder, Soesanto Kartoatmodjo, G.P.A. Termorshuizen, H. Verkuyl, J. Viezee-Bosman, A.M. Voûte, C.L.Z. Weller.

Externe functies, commissies en redacties/External committees and editorial boards

P. Boomgaard

- Secretary en Member of the Board van de European Association of South-East Asian Studies (EUROSEAS), Leiden
- Bijzonder hoogleraar Economische en Ecologische Geschiedenis van Zuidoost-Azië, in het bijzonder van Indonesië, aan de Faculteit der Sociaal-Culturele en Politieke Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Southeast Asia Research' (School of Oriental and African Studies (SOAS), Londen)
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Environment and History' (White Horse Press, Cambridge)
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'European Journal of East Asian Studies' (Brill Academic Publishers, Leiden/Boston)

C. van Dijk

- Lid Commissie van Advies Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Universiteit Leiden
- Penningmeester Interuniversitaire Commissie Cursus Indonesiëkunde
- Coördinator Erasmus Interuniversitaire Samenwerkingsprogramma Talen, Culturen en Samenlevingen van Zuidoost-Azië (Europese Commissie)
- Lid Coördinatorcommissie Vrije Studierichting Islamologie, Universiteit Leiden
- Redacteur 'European Newsletter of South-East Asian Studies'
- Lid Algemeen Bestuur Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië
- Coördinator op te zetten landelijke Zuidoost-Azië-cursus

E. Ebing

- Redacteur 'Nederlands-Indonesisch woordenboek' (Nederlandse Taal Unie, Universiteit Leiden)

R.A.M.L. Hoefte

– Foreign Correspondent 'Handbook of Latin American Studies', Library of Congress, Washington DC

R.S. Karni

– Voorzitter South-East Asia Library Group

H.C. Kemp

– Secretaris Nederlandse Inmagic Gebruikersgroep

G.J. Knaap

– Secretaris Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië 1940-1962

– Lid van de Commissie van Advies van het Research Project: The Protestant Church in the Moluccas 1605-1935

– Lid van Coördinatiecommissie van het Research Project: The Java Sea in an Age of Transition 1870-1970

– Secretaris Stuurgroep voor de oprichting van de Stichting International Maluku Research Council

– Adviseur Pusat Kajian Sejarah dan Budaya Maritim Asia Tenggara te Semarang

S. Koolhof

– Penningmeester Oosters Genootschap in Nederland

G.J. Oostindie

– Hoogleraar Antropologie en Comparatieve Sociologie van het Caraïbisch gebied, Universiteit Utrecht (deeltijd)

– Lid onderzoeksschool CERES

– Lid Advisory Board, European Review of Latin American and Caribbean Studies

– Lid Advisory Board, Pensamiento Proprio; Revista Bilingüe de Ciencias Sociales del Gran Caribe

– Lid Advisory Board, Centre for Caribbean Studies, University of Warwick

– Lid Bestuur Netherlands Association of Latin American and Caribbean Studies

- Lid Comité van Aanbeveling Nationaal Archeologisch Antropologisch Museum Nederlandse Antillen
- Lid Comité van Aanbeveling Nationaal Monument Slavenverleden, ministeries van BZK en OCW
- Lid Commissie Buitenland, Partij van de Arbeid
- Lid Commissie Nederlandse Antillen en Aruba, Partij van de Arbeid
- Lid Maatschappij der Nederlandse Letterkunde

R.L. Robson

- Fellow Royal Asiatic Society
- English editor 'IIAS Newsletter'
- Editor 'SEALG News'

R.G. Tol

- Universitair docent Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost Azië en Oceanië, Universiteit van Leiden
- External Examiner South-East Asian Studies and Language, The University of Hull
- Library consultant Higher Education Project, Indonesia (Asian Development Bank)
- Bestuurslid South-East Asia Library Group
- Bestuurslid en voorzitter sectie publicaties Asosiasi Tradisi Lisan
- Eindredacteur 'Seri Tradisi Lisan Nusantara'
- Redacteur 'Manuscripta Indonesica'
- Redacteur 'Warta ATL'
- Lid Platform Azië Collecties in Nederland